

Stadsbyggnadsnämnden

Uppföljning – Fria bussresor 65+

Förslag till beslut

Stadsbyggnadsnämnden godkänner uppföljningen av fria bussresor 65+.

Sammanfattning

I oktober 2016 infördes ett busskort med fria resor för personer 65 år och äldre under lågtrafiktid. Sedan kortet infördes har resandet ökat med 50 % jämfört med det gamla rabattkortet för seniorer. De fria resorna verkar alltså vara uppskattade. De vanligaste synpunkterna som kommit in från medborgare handlar om begränsningen i tid.

Projektet har genererat intäkter om 1 miljon kr och kostnader om cirka 2,3 miljoner kr för 2017, dvs. en nettokostnad om 1,3 miljoner kr.

Bakgrund

I oktober 2016 infördes ett busskort med fria resor för personer 65 år och äldre under lågtrafiktid. Syftet med att införa de fria resorna var att underlätta för äldre att resa kollektivt samt att öka resandet under lågtrafiktid.

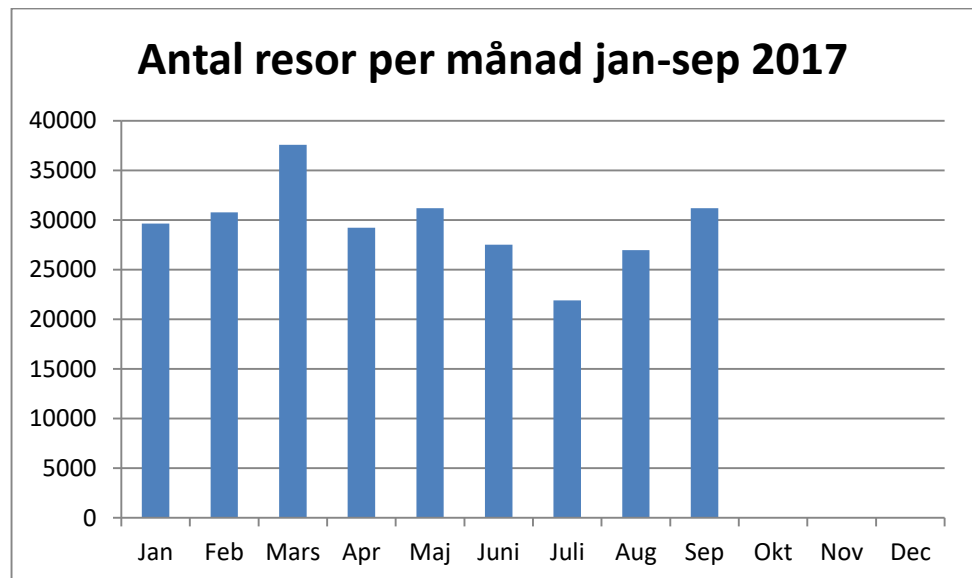
De fria resorna gäller mellan kl. 9 och 14 på vardagar och kortet kostar 100 kr i administrativ avgift för ett år. På samma kort går också att ladda på exempelvis en reskassa för resor på andra tider, eller ett lågtrafikkort för 180 kr per månad som gäller på kvällar och helger.

Tidigare fanns ett rabattkort för samma grupp (seniorkortet) som berättigade resenärerna 40 % i ökat resvärde varje gång de laddade kortet, det vill säga om de laddade kortet med 100 kr fick de 140 kr att resa för. Seniorkortet möjliggjorde också en övergångsresa inom 3 timmar men i och med att de fria resorna infördes ändrades reglerna för övergångsresor till att gälla inom en timma, precis som för övriga resenärer.

Uppföljning

Statistik

Januari till september 2017 gjordes 265 000 resor med det nya reskortet för gruppen 65+. Se diagram nedan.

Det görs alltså cirka 30 000 resor per månad. Med det tidigare seniorkortet gjordes cirka 20 000 resor per månad, trots att det inte var begränsat till lågtrafiktid. Det innebär alltså ett ökat resande med ca 50 % sedan de fria resorna infördes (jämfört med det gamla seniorkortet).

Synpunkter från resenärer

I stora drag har de fria resorna för 65+ mottagits positivt. Detta avspeglas också i resandestatistiken.

Innan projektet infördes fick kommunen många synpunkter på att kortet enbart skulle gälla kl. 9-14 på vardagar och inte på kvällar och helger. Detta är fortsatt de vanligaste synpunkterna. Sörmlands kollektivtrafik fick i trafikbeställningen inför 2018 ett uppdrag att genomföra en utredning kring en eventuell utökning av de fria resorna till att gälla även helger. Denna utredning är påbörjad och väntas levereras till kommunen senast under första kvartalet 2018.

Övriga synpunkter som inkommit handlar mest om kortets försäljningsställe. Kortet säljs idag inte på alla försäljningsställen utan enbart på Sörmlandstrafikens egna försäljningsställen.

Övriga konsekvenser

Resandet på Servicelinjerna (linje 30 & 31) har under 2017 ökat med cirka 20 % jämfört med år 2016. Det är förstås svårt att säga att detta enbart beror på de fria

resorna men eftersom inga andra förändringar har genomförts på servicelinjerna under året så är detta en trolig förklaring.

Tyvär har också antalet personer med rullatorer som inte får plats på bussen fördubblats 2017 jämfört med 2016. Hittills i år (januari-oktober 2017) har ca 300 personer med rullatorer lämnats på hållplatsen i jämförelse med ca 150 föregående år (även 2015 var det cirka 150 kvarlämnade). Denna statistik säger dock inget om hur stort problem detta är för resenären. Det kan vara så att det kommer en ny buss om fem minuter eller om en timme. Som jämförelse har det hittills i år lämnats cirka 6700 ”vanliga” resenärer (personer utan rullator, rullstol eller barnvagn) på hållplatsen.

Även på servicelinjen har antalet kvarlämnade med rullator ökat år 2017 (13 st) jämfört med 2016 (6 st), men eftersom detta är så låga tal är det omöjligt att med säkerhet säga att det beror på de fria resorna.

Ekonomi

Mellan oktober 2016 och oktober 2017 har 9393 kort sålts, vilket innebär en intäkt på cirka 1 miljon kronor (939 300 kr) för kommunen (tack vare den administrativa avgiften om 100 kr per kort).

Projektets kostnad är däremot enkelt räknat cirka 3 miljoner kronor per år, vilket är den intäkt kommunen tidigare hade för seniorkortet. Det är dock svårt att göra en direkt jämförelse eftersom alla priser och produkter förändrades i oktober 2016. Det bästa alternativet att jämföra med idag är det lågtrafikkort som finns att köpa för 180 kr per månad. Om vi antar att alla som idag reser med fria resor 65+ skulle resa med lågtrafikkortet är intäktsbortfallet för 2017 ca 2,3 miljoner kronor, istället för de 3 miljoner kronor som är uppskattade i budget.

Nettokostnaden för de fria resorna för 2017 är alltså cirka $2,3 - 1 = 1,3$ miljoner kronor.

STADSBYGGNADSFÖRVALTNINGEN

Marianne Hagman

Förvaltningschef

Anna Bergfors

Avdelningschef